

Η ΕΝΑΤΗ ΤΕΧΝΗ

Μάθημα: Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων
ΕΠΑΛ ΜΗΛΟΥ

Τμήμα Α2

Εκπαιδευτικός ΠΕ 87.08 Μαρία Μουζάκη

Σχ. Έτος 2022-23

ΚΟΜΙΚΣ ή ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

- Τα **κόμικς** (*comics*), που αναφέρονται και ως **ένατη τέχνη** ή ως **εικονογράφημα** (graphic storytelling), είναι μια μορφή οπτικής **τέχνης** που αποτελείται από διαδοχικές εικόνες που συνήθως συνδυάζονται με κείμενο, το οποίο ως εκφερόμενος λόγος τοποθετείται σε **συννεφάκια κειμένου**, ως περιγραφή σε λεζάντες, ως ηχητικό εφέ σε συννεφάκι με αιχμές, κ.λπ. Στο κόμικς υπάρχει αφηγηματική αλληλουχία μεταξύ των εικόνων.

ΚΟΜΙΚΣ...ΑΠ'Ο ΠΟΤΕ???

- Αναλόγως πώς κανείς ορίζει τα κόμικς οι ρίζες τους μπορεί να αναζητηθούν στον 15^ο αιώνα ή ακόμα και στα Αιγυπτιακά ιερογλυφικά.

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ

- Με τον όρο **Ιερογλυφικά** αναφερόμαστε σ' ένα πρώιμο σύστημα γραφής που συνδυάζει λογογραφικά και αλφαβητικά στοιχεία.
- Η λέξη προέρχεται από τα αρχαία ελληνικά: (ιερός + γλυφίς) «ιερές γλυφές» (δηλαδή ιερά ανάγλυφα) επειδή χρησιμοποιήθηκαν σε ιερά θρησκευτικά κείμενα. Ιερογλυφική γραφή συναντούμε στην Αίγυπτο, την Μινωική Κρήτη και άλλους ανεπτυγμένους λαούς.

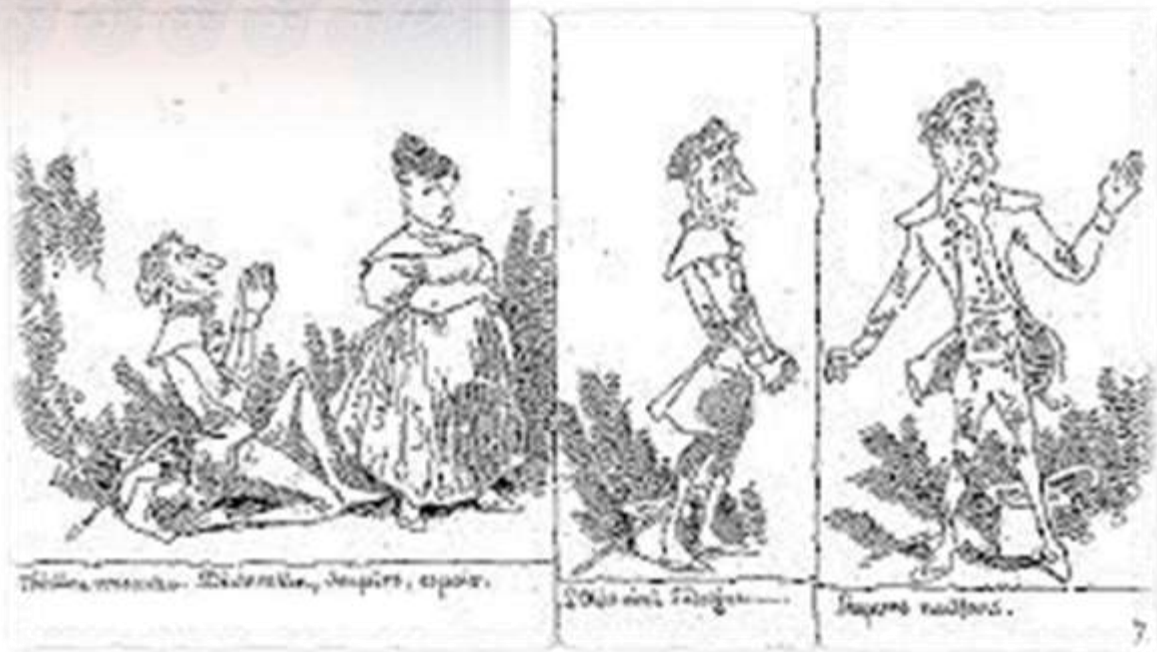
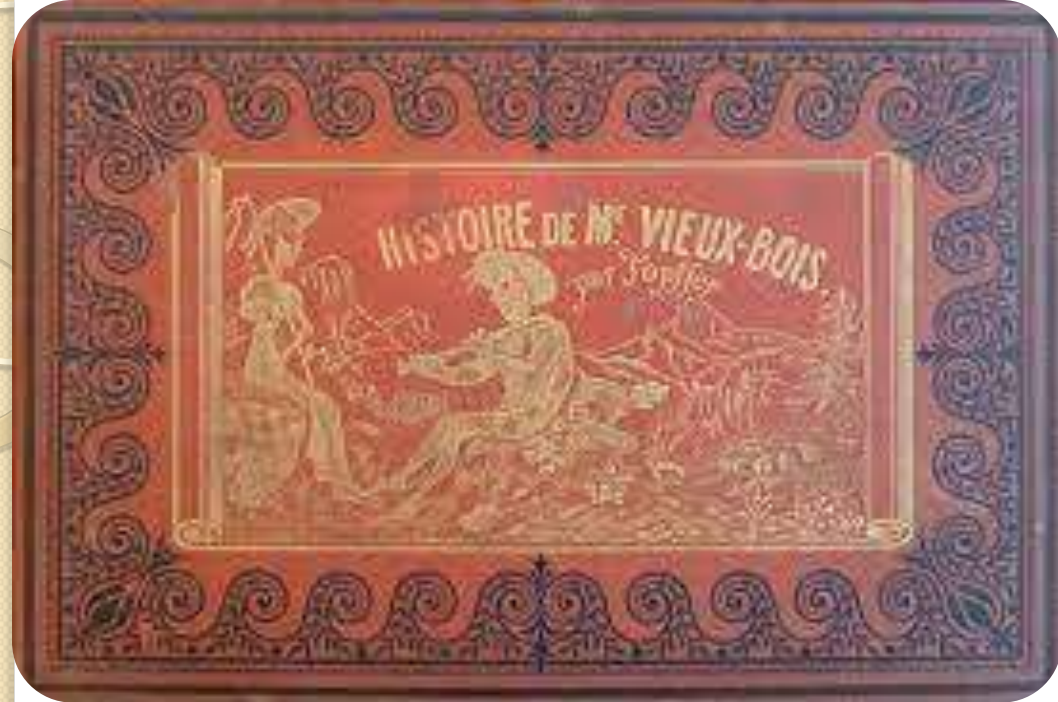
Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΦΑΙΣΤΟΥ

- Τα Αιγυπτιακά Ιερογλυφικά με τη χρήση μιας εικόνας μπορούν να αποδώσουν και μια εσωτερική ιδέα.
- Τα Κρητικά Ιερογλυφικά προσδίδουν σε κάθε εικόνα και μια φωνητική αξία, αλλά ακόμα δεν έχουν αποκρυπτογραφηθεί.

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ...

- η σημερινή μορφή τους (με καρτέ και κείμενο σε συννεφάκια ή λεζάντες) εμφανίστηκε στα μέσα του 19ου αιώνα.
- Ροδόλφος Τόπφερ, πρωτοπόρος του είδους θεωρούνται για την μεν Ευρώπη ο Ελβετός δάσκαλος, ζωγράφος και καρικατουρίστας, όπου εξέδωσε το **1837**, το πρώτο του κόμικς, «Histoire de M.Vieux Bois».

- Στις ΗΠΑ, το 1895, ξεκίνησε να δημοσιεύεται σαν ένθετο στριπ σε εφημερίδες και πιο συγκεκριμένα στη "New York World" του Joseph Pulitzer, το *Hogan's Alley* του Ριτσαρντ Αουτκολτ, με κύριο χαρακτήρα το Κίτρινο Παιδί.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ...

- αρχικά χρησιμοποιήθηκαν για να εικονογραφηθούν καρικατούρες και για να διασκεδάσουν με απλές και συνηθισμένες ιστορίες.
- πλέον έχουν εξελιχτεί σε μορφή τέχνης, με πολλά υποείδη.
- Τα πιο συνηθισμένα είδη κόμικς είναι τα κόμικ στριπς σε εφημερίδες και περιοδικά.

ΚΟΜΙΚ ΣΤΡΙΠΣ

- πρόκειται για μια απλή λωρίδα (στριπ) με μερικά καρέ στη σειρά.
- είναι συνήθως δευτερεύουσας σημασίας, προορισμένα να κάνουν ένα γρήγορο κοινωνικό ή πολιτικό σχόλιο και οι σκηνοθετικές - αφηγηματικές τους δυνατότητες είναι βέβαια περιορισμένες.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΟΜΙΚΣ

- Είναι το κύριο υλικό, εκτείνονται σε ολόκληρες σελίδες κι εκεί οι ιστορίες παρουσιάζονται είτε σε συνέχειες από τεύχος σε τεύχος είτε αυτοτελώς.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΟΜΙΚΣ

- Τα κόμικς γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη στις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα στην Αμερική, κυρίως από τις ιστορίες με υπερήρωες εταιρειών όπως η [DC Comics](#) και η [Marvel comics](#).

DC ΚΟΜΙΚΣ

MARVEL

MARVEL

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΗΡΩΑΣ

- Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο με την άφιξη των αμερικάνικων κόμικς στην Ευρώπη αλλά και τη μεσολάβηση της δεκαετίας του '60, που αγκάλιασε αντικουλτούρες όπως τα κόμικς, αυτά σιγά-σιγά καθιερώθηκαν ως σοβαρό είδος τέχνης. Από κοντά ακολουθούσε, από τον Μεσοπόλεμο και η Ελληνική σκηνή κόμικς.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ

- Αν και τα κόμικς χρησιμοποιούνταν σαν μορφή έκφρασης, δεν έλειψαν και οι καιροί που λογοκρίθηκαν, καθώς κατηγορούνταν για διάδοση επικίνδυνων ιδεών ανάμεσα στους νέους. Από το 1950 περίπου μέχρι το τέλος του 20^{ου} αι., διάφοροι δημιουργοί, κυρίως όσοι ήταν δεσμευμένοι σε εταιρείες, έβλεπαν τη δουλειά τους να περνάει από εξονυχιστικό έλεγχο. Ένα παράδειγμα υπήρξε και ο Καρλ Μπαρκς, του οποίου η δουλειά κοβόταν συχνά εξαιτίας των πολλών τεράτων και μοιραίων υπάρξεων που περιλάμβανε στις ιστορίες του.

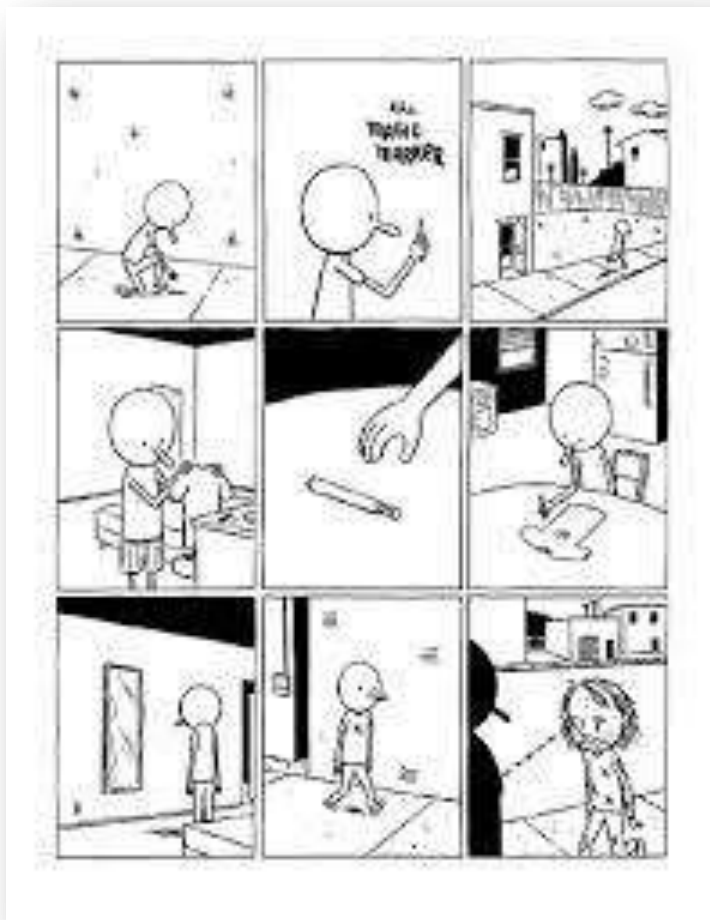
ΚΑΡΛ ΜΠΑΡΚΣ- ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΚΡΟΥΤΖ ΜΑΚ-ΝΤΑΚ

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΜΙΚΣ

- Ένα εικονογραφημένο αφήγημα, όπως συχνά χαρακτηρίζεται ένα κόμικς, βασίζεται στο τρίπτυχο:
 1. ΕΙΚΟΝΑ
 2. ΚΕΙΜΕΝΟ
 3. ΑΦΗΓΗΣΗ- ΠΛΟΚΗ

EIKONA

ΕΙΚΟΝΑ- ΚΛΙΜΑΚΑ ΚΑΔΡΟΥ

- Το γενικό κάδρο
- Το μεσαίο
- Το κοντινό

ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

- Ύψος ματιών
- Δράση από ψηλά
- Δράση από χαμηλά

- Ομιλία
- Σκέψη
- Κραυγή

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΛΕΖΑΝΤΑ=ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΦΗΓΗΤΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑ

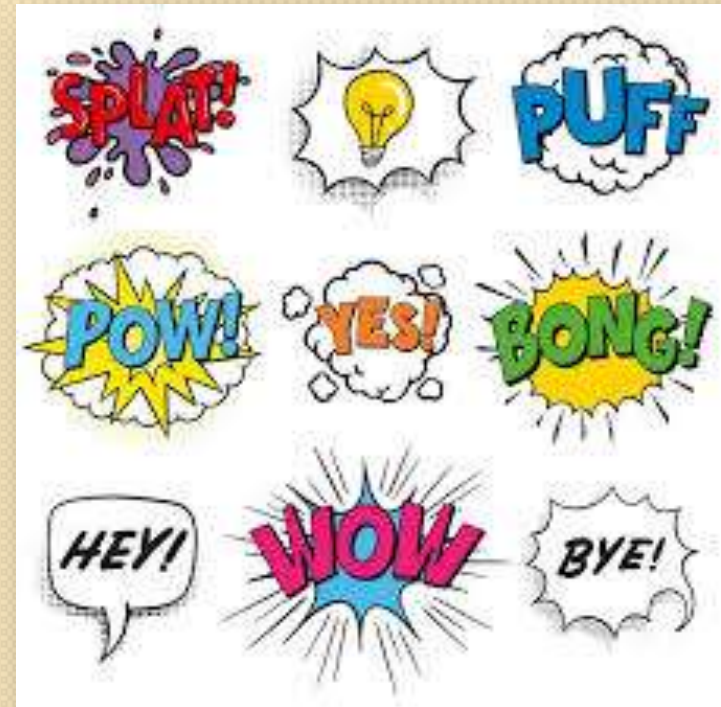
- Το μέγεθος και το στίλ των γραμμάτων, αποτυπώνουν την ένταση, τα συναισθήματα και τη διάθεση των ηρώων.

ΣΧΗΜΑΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

ΗΧΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ΑΦΗΓΗΣΗ

- Η αφήγηση, προκύπτει τόσο μέσα από τους διαλόγους, όσο και μέσα από τις εικόνες.
- Ο δημιουργός αφηγείται μέσα από τη παράθεση ξεχωριστών ακίνητων εικόνων μια ιστορία, όπου η μια εικόνα διαδέχεται την προηγούμενη.
- Αυτό επιτρέπει στον δημιουργό να καθοδηγεί τον αναγνώστη όπου εκείνος επιθυμεί.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Ελκυστικό στην ανάγνωση
- Αποδίδουν συμπυκνωμένα στην εικόνα τα διάφορα νοήματα κι ο αναγνώστης πρέπει να ασκήσει την κριτική του σκέψη
- Μέσω των κόμικς οι αναγνώστες έρχονται σε επαφή με αντικείμενα που ίσως δεν είναι στο πεδίο των ενδιαφερόντων τους καθώς τα κόμικς μπορεί να περιέχουν, ιστορικά, θρησκευτικά, μυθολογικά κ.α

- Λόγω της επικοινωνιακής τους δύναμης μπορούν να προβάλλουν στην επικαιρότητα θέματα και να ευαισθητοποιήσουν κοινωνικά όπως, η βία, ο ρατσισμός, η ανεργία, η κρίση κ.α.
- Οι νεαροί αναγνώστες είναι πιθανό να ταυτιστούν με χαρακτήρες, οι οποίοι εκφράζουν κοινωνικές και ιδεολογικές αξίες της κοινωνίας και παλεύουν για την επικράτησή τους.
- Αισθητική τους απόδοση ιδιαίτερα επιμελημένη, αποτελώντας ένα άριστο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%8C%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%82>
- <https://www.slideshare.net/geopapxxl/ss-36427309>